

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr.
a treia-ora 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplădi Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază

Numeri singuratici la 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc. pe acțiune.

O eră nouă.

II.

Știm din experiență, cât de profund a fost antagonismul dintre cele două partide ale aliaților nostri Sârbi din Țeara-Ungurească. Știm ce dificultăți mari se iviau între ei, oricâte-ori era vorba să facă o cauză comună fie cu noi, fie și numai între ei. Aceste dificultăți proveniau mai ales din faptul, că Sârbii de aici au fost și sunt divizați în două partide, unul liberal, altul radical.

Unul se inspira dela *liberalii* din statul sârbesc, celalalt dela *radicalii* din același stat. Sârbii de aici sunt ei înșiși convingși, că această nenorocită *diviziune pe inspirații politice din Serbia* le-a fost ani de-arindul desastroasă și n'a încetat nici astăzi a-i slăbi în lupta contra politicii de maghiarizare. Toate disensiunile, toate patimile ce consumă pe politicienii din Serbia până și în afacerile cele mai mici și neînsemnate, se repercutau în gazetele sârbești dela noi și săpau prăpastii între fiii aceluiași nenorocit popor.

Cine ar pute țâgădui astăzi, că la noi, în partidul nostru, nu s'a resimțit analoge porniri de diviziune? Cine poate contesta în bună credință, că unii dintre oamenii nostri politici nu ar fi întreținut legături politice directe cu oamenii de partid din România? Și cine nu știe și nu simte amariciune în suflet, când seamă își da, cât de funeste ne-au fost aceste inspirații și legături politice?

România este o țeară pentru care fiecare Român, ori unde ar fi el, ori-cărei stat i-ar fi supus, poartă în sufletul său cele mai gingașe simțiri, cele mai calde și sincere urări de țară și mărire și un dor, un dor nemărginit de mare, nemărginit de adânc...

Nu există Român sub coroana Sf. Ștefan, care să nu fie plâns, când țeara se sbătea în dureri sub scalpelul rusesc, ce tăia în carnea ei, a întregii româniimi, spre a-i amputa o parte de corp din corpul ei, o țeară mândră și bogată.

Nu există Român sub coroana Sf. Ștefan, care să nu fie simțit fiori de mândrie națională la toate actele mărețe ce au ridicat țeara, sub gloriolul sceptru al Regelui său, la înălțimea de considerație, la însemnătatea politică, la care se găsește astăzi.

Și tot așa durerile noastre, bucuriile noastre împărtășite au fost și împărtășite sunt de țeara întreagă.

Zadarnic se ridică prăjini politice ce înseamnă hotare între noi și ei; hotarele acestea sunt convențiuni artificiale, și schimbătoare pe cari trebuie să le respectăm, dar' cari nu pot opri sborul sentimentelor noastre, pentru-că în domeniul sentimentelor nu există instituția pașapoartelor...

Dar' pe cât sunt de profunde și de firești aceste mutuale simpatii, pe atât sunt de păgubitoare anumite legături politice între unii dintre oamenii nostri cu unii dintre conducătorii unui singur partid din țeară. Nu-i vorbă, e bine să cunoaștem ideile unora și altora dintre bărbații de stat ai României. E chiar necesar. Dar' de aici și până a întreține anumite legături cu unul sau altul dintre ei e o distanță, ce trebuie respectată.

Dacă conducătorii partidelor din România ar fi de acord și strins uniți pe chestiunea de a se ști ce atitudine trebuie să observe Țeara-Românească în chestia noastră românească, a celor din Ungaria și Transilvania, evident, că nu am avea să ne temem de nimic; în unitatea aceasta de vederi și de tendințe, noi am găsi un izvor de confortare și am fi siguri, că această teoretică protecțiune frățească, de ordin sentimental, — ne-ar pute fi de mare folos și în altă privință.

Din nenorocire însă, nu numai că conducătorii partidelor din România nu sunt uniți pe această chestie, ci se combat, mai ales de vre-o cinci ani de zile încoace, cu o pasiune ce nu stă în nici un raport cu principile, — despre care se zice, că-i învrămășesc. Pentru-că

fapt, până în ziua de azi, nici unii, nici alții nu au manifestat principii atât de divergente, încât ele se poată justifica prăpastia antagonismului ce există între ei.

Astfel firește, că legăturile unor conducători dela noi cu șeful unui partid politic din Țeară sunt identice cu animositățile acestui șef, și chiar ale partidului său, împotriva partidului advers, și astfel e fatal, ca ideile politice ale unui șef de partid din Țeară să fie propagate în formă de „ajutor”, în lupta noastră cu guvernele și opozițiile ungurești. Dar' împreună cu acest „ajutor” al unui sau altui om politic din Țeară, ni-se aduc și simpatii și antipatii sale și în cele din urmă luptele sale și ale partidului său, cu partidul advers din România.

An fost și sunt oameni politici la noi, cari au încheiat și dezvoltat asemenea legături. Urma a dovedit, că ele ne-au fost funeste, pentru-că frământările și stagnațiunea de până acum nu se iviau, dacă eram lipsiți de efectele nefaste ale acestor legături.

Ori-cât ar fi cineva de expansiv și de sentimental, nu trebuie să uite, că în politică trebuie și calcul, mai ales calcul. România constituie neapărat o considerabilă forță de stat.

Trebuie însă să ne gândim la situația ei geografică, la relațiunile etnografice și la tendințele politice externe, între cari acest stat trebuie să se mențină.

Trebuie să avem o idee de lipsa de scrupul a celor mai mulți dintre bărbații de stat, cari conduc țările mari din vecinătatea României, sau din sfera intereselor ei, pentru-că se înțelegem la câte dificultăți și ispite este expus un om politic din Țeară, mai ales din punctul de vedere al cauzei noastre.

Maghiarii mai ales au exploatat și exploatează „relațiunile amicale” ale imperiului austro-ungar cu România în sensul de a determina acolo curente, menite a contracara „agitațiunile” noastre, cu alte cuvinte, revendicările noastre și acțiunile noastre de luptă.

Și nu odată s'a cimentat o așa numită „entente cordiale” între bărbații de stat ai Austro-Ungariei și între unul sau altul dintre cei din România.

Platforma acestei înțelegeri este aceasta: mai ales Austro-Ungaria și România au deopotrivă cuvinte de a se teme de politica de expansiune a Rusiei în Orient. Interesele lor sunt deci comune în aceste privințe. Ele trebuie să facă tot posibilul ca, în cas de primejdie, să-și apere cu succes integritatea teritoriului. Dar' este o chestie națională la mijloc, care, agitată meru, ar fi slăbind, așa susțin mai ales Maghiarii, comunitatea de interese a celor două state și mai ales rezistența lor în cazul unui conflict oriental. Această chestie trebuie deci înlăturată. Dar' cum? Maghiarii, a căror influență în politica externă a monarhiei noastre este, din nenorocire pentru ea și pentru noi, determinată, au un punct de vedere în această chestie, pe care până astăzi nu l-au părăsit. Ei nu cedează. Ei ne cer nouă capitulare fără condițiuni. Și la București ei au accentuat și accentuează acest punct de vedere, cerând ca, în „interesul bine înțeles” al celor două state politica statului român să tinză a ne determina, bine înțeles că prin mijloace „potrivite”, — să renunțăm la revendicările noastre, dar' mai ales la atât de supercicioasele „agitațiuni”, pentru-că atunci și guvernul unguresc, din parte-i, va face „tot posibilul” spre „a ne liniști”, fie prin temerite, fie prin alte măsuri ce va crede el de cuviință.

Știm astăzi în mod pozitiv, că dl. Dimitrie Sturdza a intrat și persistă în aceste vederi. Tot așa știm, cât de nenorocită ne-a fost politica d-sale națională.

E legitimă deci o întrebare acum: mai întreține cineva dintre compatrioții nostri români, cari vor să conducă politica noastră națională, „legături” cu dl. Dimitrie Sturdza sau cu oamenii d-sale

de încredere, dl. Eugen Brote și Ioan Slavici?

E esențială această chestiune mai ales acum, când e vorba să eșim din piroteala de până acum și să deschidem o nouă eră de lupte.

Pentru-că evident, dacă unii dintre conducătorii poporului nostru cultivă asemenea legături, atunci am pute vedea o intrunire publică d. p., dar' aceasta nu ar însemna, că am eșit din epoca frământărilor de până acum, pentru-că mai curând sau mai târziu conflictul ar deveni inevitabil, și el ar avea de astă-dată consecințe mai funeste și mai durabile ca în rîndul trecut.

Chestiunea aceasta e cu mult mai gravă decum cred unii. Limpezirea ei poate fi începutul unei raliiri efective și durabile, care ar garanta posibilitatea luptei în rînduri strînse; desconsiderarea ei ar pute fi în Transilvania și Ungaria începutul unei situații analoge cu a Sârbilor din patrie!

Vrea cineva să ajungem aici?

Ea' dacă nu vrea, apoi un foarte problematic serviciu se face cauzei, dacă, fără declarațiuni categorice și fără o înțelegere cu comitetul național, cineva forțează „o acțiune”, care în loc de a contribui într-adevăr la concentrarea elementelor de luptă, s'ar revela ca o manifestare pe față și definitivă a disidenței în partidul național.

Aurel C. Popovici.

Sibiu, 25 Nov. n.

România și tripla alianță. Cetim în *Liga Română*: *Il. Messaggero* publică următoarea depeșă din Viena, datată dela 31:

Goluchowski merge la Monza spre a împărtași în persoană regelui Umberto adesiunea României la întreita alianță. Triplă fiind astfel mai compactă, ministrul austriac sfătuște pe Italia a rămâne în aceste legături.

Correspondentul din Roma al ziarului *Corriere di Napoli* se duse însă imediat la un personaj politic, care este în măsură a ști adevărul în această chestie, și publică acum acest interviu, din care ne mulțumim a extrage următoarele pași:

Nouă, diplomaților, nu ne sunt permise interviuri; dar' în afară de el, îți pot spune ce cred.

România, un stat mic, nu poate lua o pozițiune definitivă în concertul marilor puteri; ea însoțește însă acum, ca și în trecut, tripla alianță cu cele mai mari simpatii.

Triplă înseamnă pace: ea este garanția chiar a păcii; ea' România care are nevoie de pace spre a-și pute dezvolta forțele sale economice, România ce are norocul de a posedea un Rege atât de stimat, pentru-că e atât de înțelept, nu are trebuință de a intra în triplă pe calca tratatelor. Ea totdeauna a fost și este în această orbită, atrasă act de interesele și sentimentele sale, cari sunt mai bune de cât tratatele. Atât pentru astăzi.

Pentru viitor, România e bulevardul ce se va opune înaintării fatale a Rusiei spre Constantinopol. Marei armate rusești s'a va opune atunci mica ei armată, și în același timp va chema în ajutor pe acele puteri cari au ca și dinsa un interes de a împedeca acea înaintare. Și aceste puteri sunt cele din tripla alianță.

Episcopul Majláth și școalele populare. Episcopul romano-catolic dela Alba-Iulia, contele Gustav Majláth, a adresat direcțiunii staturilor catolice din Ardeal o scrisoare foarte energică, prin care protestează în contra prefacerii mai multor școale populare catolice aflătoare sub patronatul erarului în școale de stat. Episcopul arată în scrisoarea sa, că statul n'a avut nici un drept de a răpi acele școale din mâna bisericii și a le prefăca în școale de stat. Provoacă deci direcțiunea, că în adunarea dela 25 Noemvrie a staturilor catolice să pună acest obiect la ordinea zilei. — Chestiunea e de interes și pentru noi, de oare-ce și Românii au școale și biserici sub patronatul erarului asupra cărora statul își atribuie și și-a atribuit drepturi, ce nu-i compet.

Seria de articole, ce am început a publica ieri, anunțăm cu plăcere, că va continua. Dl. Aurel C. Popovici limpezește prin acești luminași articoli o delicată chestiune actuală, și cere o limpezire și din partea celor ce au turburat atâta timp situația partidului național.

Reforma administrației preocupă mereu pe guvernul unguresc. Vrea să aducă o astfel de administrație, care să asigure pe veci obăduirea partidului liberal. Reforma, ce se pregătește, va fi a treia dela 1867 încoace. La aceasta se lucrează fără întrerupere în ministerul de interne. Ministrul Perczel vrea să aiba toate proiectele gata și să le prezente deodată camerei. Proiectele nu sânt puține la număr. E vorba de legi separate despre orașe, a cărei prim proiect s'a și publicat înainte de aceasta cu câteva luni, — despre administrația comitatelor, a comunelor, despre pragmatica administrației, procedura disciplinară, despre cheltuielile îngrijirii bolnavilor și despre regularizarea chestiunii săracilor.

Dar' să nu creadă cineva, că reforma e isprăvită cu aceste proiecte. Mai are se urmeze încă un duim de proiecte, ca reforma, visată de guvern, — și care fără îndoială va fi cea mai strânică centralizație condusă absoluticește — extinzându-se pe toate țărmurile administrației, să fie deservită.

E vorba, că la primăvară se va ține o mare anchetă, care să-și dea părerea despre proiectele perczel-iane. Nu se vor pute prezenta însă camerei decât către sfârșitul sesiunii actuale.

„Nationalzeitung” „Pester Lloyd” și „Le Nord”.

Prima scrisoare din București a berlinezului *Nationalzeitung*, care a provocat polemica cu *Pester Lloyd*, a dat material de discuție și ziarelor străine. Chestiunea se resuma în: *România și tripla alianță*; nu e mirare deci dacă presa dublei alianțe i-a dat atențiune.

Este interesant ce scrie în această privință *Le Nord*, organul din Paris al alianței duble.

Maghiarii și Germania.

După-ce analizează cunoscutul articol din „Nationalzeitung”, organul rusesc spune:

Articolul din *Nationalzeitung* a provocat o emoțiune profundă în Germania, și Ungurii, al căror credit politic se razimă numai pe reclama făcută cu ghîbioare în străinătate au fost foarte mișcați de urmările acestei schimbări a guvernelor față de dinșii.

Legea naționalităților.

La cele susținute de *Pester Lloyd* privitor la legea naționalităților, organul rusesc din Paris răspunde:

„Din nenorocire pentru dînsul, oficiul maghiar este desmînjit deja de către însuși dl. Báffy. Nu este mult timp, acest din urmă, fiind interpellat de un deputat sârb, care îi cerea să facă a se executa integral legea naționalităților sau de a o desființa, președintele consiliului ungăr răspunde, că nu va consimți nici-odată la o executare a legii naționalităților, ea' cât despre desființarea acestei legi, refușă de a o face, căci o asemenea măsură ar da Europei ocaziunea să acuze pe Unguri de netoleranță.

Încât după cealaltă afirmațiune a ziarului maghiar, privitoare la agitația absolută, care domnește între Unguri și Români, vom reaminti, pentru a fi scurt, numai două fapte cunoscute de toată lumea.

Cum se poate închipui această egalitate la Budapesta, când cetățenii români sînt lipsiți de facultatea de a face parte din juriuri, facultate rezervată exclusiv Ungarilor? Oare în numele egalității dintre cele două popoare, judecătorii unguri, cum s'a întemplat la Cluj, opresc pe advocații români de a pleda în limba lor?

Pester Lloyd cunoaște el vre-un caz, că s'ar fi întemplat f-telor maghiare să fie condamnate pentru-că au purtat cocarde maghiare, după-cum au fost condamnate fete române, pentru-că pe costumele lor sbriri maghiari au descoperit colori galbene, albastre și roșii?”

„Monstruositate politică”?

Venind la cele susținute de „Pester Lloyd”, cu privire la tripla alianță care, după dînsul, n'ar avea nevoie de România, ziarul rus întîmpină:

„O Românie ostilă Austro-Ungariei ar însemna invaziunea Transilvaniei în douăzeci și patru de ore, revoluțiunea propagându-se până la Adriatică, ea' mobilitarea maghiară ar fi cu totul împedecată. În loc de a se bate la frontiera rusă, peste Ungaria ar trece focul și sângele.

În schimb ce procură triplei alianțe statul maghiar inexorabil? Temerea statornică de o revoluțiune generală în Ungaria, la cea mai mică plecare a trupelor austro-ungare spre frumarii.

Noi înțelegem bine că nu se poate; că Ungurii nu se vor decide nici-odată să guverneze într-altfel; dar' atunci se nu ni-se mai vorbească despre această monstruositate politică, fin de siècle, care se chiamă „alianța austro-ungaro-română.”

Din București.

— Scrisoare particulară. —

București, 20 Nov. n.

Banchet în onoarea „Comitetului național studențesc”. — O sîrbătoare națională. Asociația generală a studenților români.

În zilele trecute un grup de tineri universitari avînd în vedere frumoasa și rodnică activitate a *Comitetului național studențesc*, — care cu atîta abnegație, și cu atîta cinste mai ales, a ținut să-și achite rolul său, — spre mulțumirea tuturor, — a hotărît aranjarea unui banchet în onoarea lui.

Și într-adevăr dacă ai sta să judeci numai drept și obiectiv la faptele ce cad în meritul activității acestui comitet — onoarea ce avea să i-se dea era binevenită, și de toți căți românește simțesc — aprobată.

Comitetului național studențesc i-se atribue ridicarea chestiei noastre naționale a nivelului și la locul ce trebuie să-l ocupe, — prin grandioasele întruniri din orașele mai de frunte ale României libere, dezvoltarea conștiinței naționale, și aprinderea focului sacru al entuziasmului — pentru cauza sfîntă a fraților nostri asupriți de peste Carpați; mai mult: gruparea în număr mare a cetățenilor români în jurul celei mai nobile, celei mai patriotice instituțiuni, în jurul *Legii*, a cărei mărețe și sublime scopuri le cunoaștem cu toții.

Eată pentru-ce am zis, că onoarea dată comitetului național studențesc era meritată.

Banchetul ținut în ziua de 5 Nov. st. v. în sala hotelului „Universal” din strada Gabroveni, și la care pe lângă o mare mulțime de studenți au mai luat parte și alte distinse persoane, a fost demn de ținută bravului comitet în fruntea căruia au stat de toți iubii și stîmnați: Miculescu și Tamara.

Preșidat de dl. Teochari, — banchetul, a decurs cât se poate mai bine.

Toastele frumoase, simțite dar' mai pe sus de toate românești ce s'au ținut întrînsul, adunate la un loc ar vesti tuturor așa de elocent — sentimentele mari și aspirațiile nobile de cari condusă e astăzi, mai mult ca ori-cînd tinerimea noastră universitară. Domnul *Forgala*, cel dintîiu luînd cuvîntul arată meritul activității comitetului național studențesc, rugînd pe membrii al căror mandat expiră, ca și pe viitor să-i înălzească tot acele idei frumoase pe cari le-au apărât așa de bine și cu atîta demnitate.

Eu să mai zic ceva despre toastele dlor Miculescu, Tamara și Demetrescu-Brăila, pe cari on. cetitori ai „Tribunei” de sigur îi știu

apreția de ce sunt capaci și vrednici — o aflu de prisos.

Ei au fost mari și acum ca și altădată. Nu mai puțin vrednici de aceste epitețe sunt frații *Danielopolu* — demni urmași ai netrecutului lor părinte — profesor universitar, cari în avântate vorbiri au arătat tuturor celor de față idealurile mari și naționale, ce trebuie să ne încălzească inima fiecarei pentru: *unitatea culturală a tuturor Românilor*. Energicii frați *Danielopolu* — absolvenți ai facultății de drept — se numără între aceia cari fac fală universității române, fără îndoială.

Ce să zic de mult simpaticul și bine reputatul avocat dl *Cancicov*, spirit sincer și inimă românească în toată puterea cuvântului, dlui face istoricul comitetelor naționale studențești a cărui președinte demn a fost și dînsul amii trecut, — îndemnând tinerimea la acțiune serioasă și continuă — conjurând pe tot sufletul românesc, ca un moment să ne faceteze în luptă ce datorința de frate și Român ni-o impune pentru liberarea a Românilor de dincolo de sub jugul străin — azi atât de persecutați de călăii libertății și dreptății. (Aplauze vii). Să luptăm zi și noapte, conștiință, pentru realizarea aspirațiilor noastre naturale și sfinte. Bea pentru comitetul național.

Dl *Septimiu B. Murășianu*, arătând într-o des aplaudată vorbire rolul ce totdeauna l-a purtat tinerimea română în acțiunile mărețe, generoase și naturale, precizează în aprobarea tuturor, rolul însemnat, ce azi mai mult ca ori-și-când i-se impune tinerimei noastre de pretutindenea — de forță împrejuriilor politice ce ne înconjură.

Tinerimea, zice dlui, e chemată ca desfășurând drapelul aspirațiilor neamului nostru, să-l ridice din noroiul patimilor iononice, să-l țină mai pe sus de pământul libertății și dreptății — și dându-și seamă de importanța momentului — pe calea faptelor mergând să arete lumen, mai mult, de veci dușmanilor nostri — că „virtus romana, azi într-adevăr rediviva est” — și că prin urmare gata sîntem la ori-ce jertfă.

Ridică păharul seu pentru studenții universitari români, și pentru acei-ce de model ne servesc în luptă: Dr. Rațiu, Aurel Popovici etc.

Frumos și cu multă însuflețire a vorbit dl *Boca*, un energic tânăr transilvănean, — pentru Liga culturală și pentru realizarea scopurilor ei naționale. Bogat ca și tatăl seu — Aron Boca Velchereanu, cunoscutul nostru scriitor popular — în asemănări și alegeri frumoase: dl *Boca* a fost ascultat cu un deosebit interes.

Dl *Antimireanu*, face apel tinerimei ca pe viitor cu toții, mână în mână se lucre în chestia națională — cu conștiința ce-ți inspiră dreptatea cauzei.

Dl *Jecu Mihail*, zicând că să arătăm în faptă ceea-ce zicem, propune o colectă pentru Ligă, adunând o sumă frumușică.

Dl *Maican*, vorbește pentru presa din Transilvania și străinătate; pentru dl Dr. Lucaciu, și pentru buna înțelegere a conducătorilor politici de dincolo. Au mai vorbit și alții al căror nume l-am scăpat din memorie. Le cer scuze.

Veselia, însuflețirea era la culme. În tot decursul banchetului, 2 muzici intonau cânteculele naționale, repetând în continuu „*Deșteaptă-te Române*” și *Marsleisa*.

Totul prezenta un caracter sărbătoresc și național, cum până acum, durere! nu i-se prea putea da ocaziune ca să vezi între studenții. Banchetul a durat până în zori de zi.

Sâmbătă, în 8/20 Noemvrie sărbătoarea aniversării sfinților arhangeli Mihail și Gavril, pentru tinerimea română de aici a fost o dublă sărbătoare: religioasă și națională. Tradițional antecesorilor sei, studenții plecând în grup dela Ligă la biserică lui *Mihail-Vodă*, și-au ținut de datorință a sărbătorii amintirea marelui erou al creștinismului și al românismului de odinioară, *Mihail-Bravul*. Biserica, zidită de acest om mare al veacului seu, cu soșirea studenților era tixită de lume. Profesori, адвоаți, deputați, oameni din clasa înaltă socială, studențime și cetățeni ai capitalei, formau publicul asistent la sf serviciu d-zeesc.

Sfîrșindu-se sf. liturgie, studentul *Ioan Bontas*, urcând amvonul face istoricul lui *Mihail-Viteazul*, arată ideile, ce l-au călăuzit toată viața, și sfîrșește prin a îndemna pe cei prezenți la luptă, pentru împlinirea ideilor și aspirațiilor naționale ce *Mihail-Viteazul* — a știut să le realizeze cu spada în mână.

Sfîrșește, îndemnând tinerimea, ca pe viitor se aibă mai mult la inimă sărbătorirea amintirii oamenilor mari și a evenimentelor naționale, prezentându-se la ocaziuni de aceste în număr mai mare.

Tot în 8/20 Noemvrie, după-ameazi, *Asociația generală a studenților români*, condusă de zeolosul seu președinte *Demetriu*

Danielopolu — a ținut o sedință, în care s'a adus la cunoștință membrilor activitatea de până aci a comitetului, precum și hotărîrea nobilă și românească ce a luat acest comitet, în așa numita chestiune țărănească și ovreiască.

Lucrând în prima chestiune pentru deșteptarea și îmbunătățirea țărânului român de aici, și în a doua pentru combaterea și înfrînarea nerușinatelor porniri pătimase și anti-patriotice ale Jidanilor. — Hotărîri bune și demne de toată lauda. Înainte cu D-zeu, căci vă împliniți datorința de Români adevărați.

Măne va fi alegerea noului comitet național studențesc pentru anul 1897/98, despre alcătuirea căruia vă voi raporta.

Sebam.

Eară și eară Jeszenszky.

Cavalerul *Jeszenszky* face și el — scuze. În urma unui articol apărut în *L'Indépendance Roumaine* el s'a simțit îndemnat a da o rectificare, pe care ziarul francez i-o publică întregă. În rectificare, foarte pe scurt spune, că el n'a fost procuror în procesul *Memorandumului* și că nu e adevărat că în rechisitoriul seu, din procesul *Replăci*, ar fi insultat România.

Firește că e foarte ușor a rectifica această rectificare.

Doar noi am publicat de mult pasage întregi din faimosul rechisitoriu, care presintă România, ca pe o țeară care face comerțul de sclavi.

Ziarele din București au remarcat din cel mai nou articol apărut în „*Nationalzeitung*” (din binecunoscutul izvor bucureștean) mai ales partea privitoare la *Jeszenszky*.

Într-adevăr contrazicerea dintre ceea-ce se spunea în prima „scrisoare”, și ceea-ce se spune în a doua, e bătoare la ochi. Acolo *Jeszenszky* a smuls prin intrigă și fraudă decorația, aici e prezentat ca decorat cu intențiune de M. Sa Regele Carol.

Apoi grațierea dlui *Balteș*, prezentată ca fruct al acestei decorații, e — *non plus ultra*.

Această contrazicere o accentuează cu deosebire *Drapelul*, care încheie cu următoarea observație.

„E ciudat că amicii guvernului caută să-l apere, acum, prin ziare străine, cu amenințări la adresa parlamentului și cu insinuări la adresa Regelui”.

Sechestrarea Marchisului Pandolfi.

Intervenția autorităților din Severin.

Reținerea marchisului Pandolfi, senator italian, de către autoritățile ungurești din Orșova, a produs o mare agitație.

Studenții erau hotărîți chiar să convoace o întrunire publică de protestare, la care însă au renunțat în ultimul moment, pentru a nu prejudicia intervenția diplomatică ce s'a făcut.

D-nii N. Flea și Poenaru-Bordea au telegrafat prefectului din T-Severin, dl Gheimegeanu, ca să intervie pe lângă autoritățile ungurești din Orșova. Immediat prefectul, polițaiul din T-Severin și polițaiul din Văcărova au stăruit pe lângă șeful poliției din Orșova, ca să libereze pe marchisul Pandolfi pe răspunderea lor.

Ungurii însă n'au cedat. Eată ce a telegrafat Pandolfi dlui V. A. Urechia:

„Cu toată stăruința pusă aci de toată lumea și de polițaiul gărei, comisariul ungur nu cedează.”

Stăruinți la legațiunea italiană sau la cea austro-ungară.”

Intervenția baronului d'Aerenthal.

Marchisul *Beccaria d'Incisa*, ministru plenipotențiar al Italiei în București, în cunoștință telegrafică de către marchisul Pandolfi, a făcut imediat o vizită dlui baron d'Aerenthal, ministru plenipotențiar al Austro-Ungariei, rugându-l să intervie pentru a lăsa liberă trecerea marchisului în România.

Baronul d'Aerenthal a făgăduit că va telegrafa imediat autorităților ungurești din Orșova și guvernului unguresc din Budapesta.

Nu mai grație intervenției ministrului austro-ungar, marchisul Pandolfi a fost lăsat să treacă granița spre a merge la București.

Și vai de Unguri acum! Cine știe ce va urzi în București acest marchis italian.

Procesul „Tribunei” pentru „Mehadica”.

Pertractarea în proximal proces al „Tribunei”, al 26-lea e fixată pe 30 luna c. Pe cum aflăm însă, dl *Teodor V. Păcățianu*, fostul redactor responsabil al nostru și autorul articolului învinuit, nu se va prezenta la pertractare. Motivarea acestui pas, dl *Păcățianu* o face în următoarea scrisoare, ce a adresat-o președintelui de tribunal din Cluj:

Ilustre domnule president!

Am primit actul de acuză în procesul de presă ce mi-s'a intentat pentru articolul „*Mehadica*”, apărut în numărul 244 din anul trecut al *Tribunei*.

Am cunoștință și despre aceea, că pertractarea finală, care era să se țină în acest proces la 9 Noemvrie, s'a amnat pe ziua de 30 Noemvrie n. c.

E drept, că decisa de amnare nu mi-s'a immanuat, dar asta nu are a face; vă rog să-l considerați de primit și din a mea parte, prin urmare, să considerați de îndeplinite toate formele legale și la termenul fixat să țineti pertractarea finală.

Să o țineti însă fără mine, pentru-că eu nu aflu de necesar a mă mai prezenta în persoană în fața curții cu jurați din Cluj, pentru a-mi primi osândă, și anume din următoarele motive:

1. Experiențele făcute de alții în trecut, au născut și întărit în mine credința și convingerea, că ori-ce apărare din partea noastră, a Românilor, înaintea curții cu jurați din Cluj, este superflua și ilusorie, fiindcă rezultatul final e totdeauna același, — *condamnarea*.

Prin urmare, prezența mea la pertractare nu are nici un înțeles; și chiar de aș fi prezent la pertractare, aș renunța de bună-voie la apărare și aș denega categoric ori-ce răspuns. E tot una dar, dle president, ori mă condamnați în absență, ori în fața de față.

2. Procesul ce mi-s'a intentat să refere la nefericita afacere a măcelului dela *Mehadica*. Dar tot pentru această afacere a fost condamnat din partea d-voastre și fostul redactor responsabil al *Tribunei*, domnul *Andrei Balteș*, pe care însă grația Monarchului l-a scutit de temniță, ce i-s'a fost dictat din partea d-voastre.

Eu consider, dle president, acest prea înalt act, de o *admoniere* adresată curții cu jurați din Cluj, că nu a făcut bine, când a condamnat pe dl *Balteș* pentru — *Mehadica*. Urmarea logică și firească ar fi, ca procesul meu, care să refere la aceeași afacere, să fie acum sistat din oficiu, și eu cred, că dl procuror dator era să facă onorutului tribunal propunere de sistare, imediat cum a primit știre despre grațierea dlui *Balteș* în procesul pentru *Mehadica*.

Convingerea mea este dar, domnule president, că procesul meu de presă să continue în contra dorinței cerurilor mai înalte, prin urmare fac un act consumator cu dorința lor, când nu mă prezentez la pertractare.

Ori credeți d-voastră, domnule president, că multe comunicate, oficiale și oficioase, apărute în timpul mai recent în presa din țeară și străinătate; comunicate, în cari se zicea cu multă laudă de sine, că *Tribuna* nu e mai mult urmărită și persecutată din partea guvernului maghiar, și că Românilor nu li-se fac mai mult procese de presă: nu au fost sincere, ci au fost curat prav aruncat în ochii lumii politice din afară??

Se poate! E rîndul la d-voastre acum, dle president, ca să desmințiți ori să confirmați aceste comunicate...

Afară de aceste două motive, — așa cred, că destul de plausibile, — mai sînt și altele cari mă determină a nu mă prezenta la pertractare.

Cetind actul de acuză, am constatat anume următoarele manciătăți, iregularități, aș pute zice chiar calcări de lege, comise în jurul acestui proces de presă:

3. Traducerea maghiară a articolului învinuit a atât de falsă și e făcută într-o limbă atât de pociță ungurească, încât mă face a crede că e munca unui servitor de tribunal, care face în orele libere și pe talmaciul legal și autentic. Natural lucru, că eu nu pot primi responsabilitatea decât numai pentru ceea-ce eu am scris, nu însă și pentru ceea-ce zice traducătorul. Cum însă d-voastră nu judecați pe baza originalului meu, ci pe baza traducerei, care nu e corectă, rămâne că mă veți condamna pentru un articol care nu e al meu; căci dacă scriam eu articolul meu în ungurește, așa cum l-a trados translatorul, aș cere singur să fiu pedepsit cu pedeapsa cea mai aspră, numai pentru aceea că l-am scris atât de prost—ungurește.

4. Domnul procuror a ridicat acuză în contra mea pe baza §-lui 258 din legea penală. Paragraful acesta vorbește însă despre delictul de calumnie, comise cu *grauu viu*. Nici dl procuror și nici nime pe lume nu-mi

va pute numi măcar un singur om în fața căruia eu aș fi rostit cu *grauu viu* cuvinte calumniatoare la adresa cuiva. Da; am scris un articol, chiar mai multe, foarte multe articole, cari au apărut în „*Tribuna*” și pentru cari primesc toată responsabilitatea; și dacă în careva din ele se cuprinde calumnie, acuza trebuie să fie ridicată pe baza §-lui 259, ear' nu 258 din legea penală.

Din acest motiv, întreaga acuză a dlui procuror trebuie să o consider de nulă și ne-avenită, pentru-că se refere la un delict pe care eu nu l-am comis, pe când pentru delictul care mi-se impută, nici nu sînt acuzat.

5. Chiar dacă n'ar exista nici una din excepțiunile înșirate, lipsește faptul concret, căci în articolul învinuit nu se cuprinde de loc delictul unei calumnierii, pentru-că:

Nu e calumnie afirmarea că „gendarmii au bunt”, ales atunci când martori, mulți martori pot să o dovedească aceasta.

Nu e calumnie a zice că organele administrative au provocat măcelul dela *Mehadica*, pentru-că aceasta o zice și sentența Tablei regești și a Curiei, aduse în procesul *Mehadicanilor*, deși într'un ton mai domol.

Nu e calumnie în fine nici aceea, când se zice, că un for judecătoresc nu a judecat bine, pentru-că lucrul acesta îl afirmă toți impetranții, cari fac apelație, de multe-ori chiar și procurorul, — și atunci ar trebui să fie considerate de calumniatoare toate apelațiunile ce se dau în contra sentențelor forurilor inferioare. Și de când oare sînt declarați judecătorii (în Ungaria) de infalibili??

Eu, în articolul învinuit, nu am făcut alta, decât am criticat — din al meu punct de vedere — sentența unui for judecătoresc, pe vremea când aceea nu era ridicată la valoarea de drept; și eu așa cred, că acest drept îl au nu numai cei interesați în cauză, ci și are și presa, într-o țeară, în care se zice că ar exista libertate de presă.

6. Tot din actul de acuză am aflat, că procesul de presă mi-s'a intentat înainte de vreme, fiindcă atât ministrul maghiar de justiție, cât și cel de război, și-au dat consimțământul necesar pentru intentarea acestui proces, înainte de a cunoaște sentența Curiei în procesul *Mehadicanilor*, va să zică, înainte de a ști pozitiv, că oare bine sau rău a judecat tribunalul din Caransebeș, și că oare vinovați sînt ori ba gendarmii cari au luat parte activă la măcelul din *Mehadica*?

Știu foarte bine, că aceasta s'a întemplat pentru aceea, ca nu cumva să intre prescripția și eu să nu pot fi tras mai mult la bara judecătorească; dar acesta nu e motiv pentru nime de a primi de bună și validă o iregularitate atât de evidentă. Și mai mare e însă iregularitatea — se nu-i zic greșeala — comisă din partea vicecomitetului comitatului Caraș-Severin, care a dat autorizație, din propria sa parte, pentru intentarea procesului, arădindu-și astfel un drept pe care nu l'are, pentru-că nu dînsul, ci congregația comitatensă are singură dreptul să dea astfel de autorizări pe seama funcționarilor aleși din a sa parte.

Cum vedeți dar, domnule president, atâtea iregularități și greșeli — ca să nu le numesc calcări de lege — s'au comis în procesul meu de presă, încât mă aflu în drept a nu mă supune acuzei ridicate în contra mea pentru pretinsul delict de calumnie, și a nu mă prezenta la pertractarea finală.

Am luptat totdeauna contra nedreptăților făcute altora; le-am condamnat și vestejit; nu le pot accepta și sancționa dar atunci, când le ved comise într-o cauză care pe mi-mă privește în prima linie.

Veți zice, domnule president, că de ce nu mi-am concretizat excepțiunile înșirate, într-o petiție formală, pe care să o fi prezentat la timp tribunalului reg. maghiar din Cluj, provocând astfel creirea unei hotărîri judecătorești în cauză?

Răspund: pentru-că am pierdut toată încrederea în tribunalul reg. maghiar din Cluj.

V'am adresat o petiție, în care ceream, pe baza §-lui 267 (destul de clar) din legea penală, ca procedura în procesul meu de presă să fie suspendată până după terminarea cercetării disciplinare pusă în curgere contra organelor administrative din comitatul Caraș-Severin, cercetare care se continuă încă.

Ei bine; petițiunea aceasta, atât de temeinică, mi-s'a respins din partea onorutului tribunal reg. maghiar din Cluj!

V'am adresat o altă petițiune, în care am cerut citarea pe ziua de pertractare și ascultarea unor martori, cari pot să dovedească multe din afirmările cuprinse în articolul învinuit.

Sînt informat că și această cerere, atât de justă, mi-s'a respins, și că dovedirea afirmațiunilor mele nu va fi admisă la pertractare.

După aceste respingeri, care pute să fie rezultatul petițiunii cu excepțiunile?? O nouă respingere!...

N'am provocat-o, pentru a nu vă molesta în continuu cu petițiuni, zădărnice pentru mine. Nu mă voi folosi nici în viitor de nici

un remediu legal. Vă dau mâna liberă de a mă judeca cum voțiți și de-a termina procesul meu de presă după buna voie a d-voastre. Accentuez: după buna voie, căci atunci când e vorba de noi, nu se pune în cumpănă legea și dreptatea, ci *voiața celor de sus*.

Terminați dar cum voțiți domnule președinte procesul meu de presă, pentru a căru pertractare ați pus termin pe ziua de 30 Noemvrie.

L-ați intentat pe basă nelegală; l-ați dus până acuma pe cale nelegală; terminați-l tot pe calea aceasta.

Vă declar de nou, domnule president, că eu nu mă supun acuzei d-voastre, nu mă prezentez la pertractarea finală, — dar' prin aceasta nu voesc să vă împedec de-a comite o nouă ilegalitate, condamnându-mă în absență. Aveți ordin mai înalt? Ascultați de ordin și vă faceți datoria!

Așa fac toți.

Primiți, domnule president, asigurarea nemărginitei mele — iubiri de patrie și de neam.

București, 22 Noemvrie n. 1897

Teodor V. Păcățianu,
fost redactor responsabil al „Tribunei”.

EMKE.

Erogațiunile și acțiunea „culturală”.

(Urmare.)

Comitatul Murș-Turda.

Sânt Ana de pe Murș, pentru zidirea școlii reformate, ajutor anual 15 fl. pe 32 de ani. Locuitorii: Români 644. Maghiari 295. Reghinul-săseșc, pentru zidirea școlii ref. 30 fl. pe 32 de ani.

Abajia ajutor școlii ref. 25 fl.

Sân-Georgiu, pe Murș, învățătorului gr-cat. Oltyán János premiu pentru rezultat îmbucurător 25 fl.

Încât știm acesta e singurul Român infectat de banii Kulturgylet-ului ardelean. Îi poate fi rușine! Pentru ce „rezultat” a primit premiul, în raport nu se spune; de sigur pentru progresul făcut cu elevii în limba maghiară. Însămăm că parochia, care are nefericirea a avea de învățător pe „patriotul” Oltyán János, se ține de protopopiatul gr-cat. al Murșului. Preot este Mihail Bucșă, ear' Oltyán János e și cantor la biserică.

Raportul numeric al locuitorilor e următorul: 871 Români (gr-cat. și gr-or.), 516 Maghiari.

Comitatul Târnava-mare.

Mediaș, preotului reformat subvenție anuală de 100 fl. pe 32 de ani.

Sighisoara, preotului ref. 100 fl. pe 32 de ani. Grădinei froebeliane a EMKE-i 362 fl. S'a încercat staticarea grădinei, dar' n'a succed.

Agnta, școala rom-cat. ajutorată din partea statului, a fost provăzută de EMKE cu recuisele școlare, în preț de 31 fl. 45 cr. Școala maghiară e ajutorată deci din două părți. Loc.: 2293 Șași, 842 Români și 57 (scris: cincizeci și șapte) Maghiari!

Comitatul Târnava-Mica.

Cetatea-de-Baltă, ajutor anual preotului ref. de 100 fl. pe 10 ani.

Abuș, învățătorului rom-cat. subvenție anuală de 100 fl. pe 32 de ani. Loc. Români 221, Maghiari 166.

Bun, invet. ref. 50 fl. subvenție pe 10 ani. Locuitori: 1191 Români, 530 Maghiari.

Vamoș-Odrheiu, învățătorului dela școala EMKE-i s'au dat 412 fl. Pentru școala de aici EMKE ridică o zidire cu 3000 fl., loc au oferit Maghiarii din comună, în valoare de 400 fl. Loc.: 419 Români, 142 Maghiari.

Comitatul Albei-inferioare.

Vurpăr, invet. ref. subvenție anuală de 50 fl. pe 10 ani.

Gheja, invet. ref. subvenție pe 32 de ani, anual 50 fl. Locuitori: Români 881, Maghiari 156.

Sân-Craiu de Murș, subvenție invet. ref. de fl. 50 pe 10 ani. Pentru zidirea școlii ref. în decurs de 32 de ani, câte 15 fl. Locuitorii: 374 Români, 171 Maghiari.

Ufalau, școlii reformate subvenție anuală de 50 fl., invet. 10 fl. pe an, la ambele pe timp de 32 de ani. Loc. Români 330, Maghiari 84.

Blaj, pentru școala EMKE-i 796 fl. 85 cr. (interese dela capitalul elocut de 15.937 fl.), s'au invet. 412 fl. Taxă la fondul de pensii pentru învățătorii 12 fl. Ministrul de instrucție salarizează învățătorii dela această școală cu 400 fl. ear' ministrul de comerț dă 150 fl., pentru convictul școlii. La această școală, durere, sînt și băieți români. La pag. din raport se spune, că între elevii gr-cat. al școlii EMKE s'au împărțit 5 cărți maghiare de rugăciuni, ca să se pot ca acești băieți gr-cat.

să nu fie Români? Nu credem și întrebăm pe părinții respectivi, că n-au Români în Blaj școale normale destul de bune, de trebuie să-și trimită băieții la școala Kulturregletului? Rușine se le fie! — Pentru orientare însemnăm, că Blajul (oraș și sat) are 2321 de loc. dintre cari 1661 sânt Români, 546 Maghiari și Jidani, 113 Sași etc., după datele statistice oficiale.

Partoș, preotului învâț. rom.-cat. pe anul curent un ajutor de 50 fl.

Ighiu, la 1888 EMKE a întemeiat aici o școală de fete, dându-i o subvenție anuală de 318 fl. În anul școl. 1896—7 școala s'a statificat și așa ajutorul s'a sistat, s'au făcut însă pașii pentru înființarea unei *grădini școlare*. În Ighiu sunt 350 de Maghiari, față de 1082 de Români.

(Va urma.)

CRONICĂ

Sibiu, 25 Nov. n. 1897

Consistorul metropolitan și-a terminat ieri ședințele. Toți membrii din afară au plecat deja către casă.

† **Gr. H. Grădău**, cunoscutul poet, a încetat din viață la 20 Nov. în Băcău. Defunctul a jucat un mare rol în viața noastră literară. Versurile sale, mai ales cele din volumul *Miscotia* și romanul *Fulga*, au dat loc la mari critici literare, din cari Grădău a eșit ca un poet de talent.

Mai târziu, Grădău a părăsit literatura și a intrat în ziaristică, dar după vre-o 5—6 ani s'a retras și din ziaristică și din literatură, îmbrățișând cariera didactică și fiind numit profesor la gimnaziul din Băcău.

Grădău a murit sărac ca toți oamenii noștri, cari s'au devotat literaturii.

Proces contra lui „Kronstädter Zeitung“. Organul Sașilor verzi *Kronstädter Zeitung* va avea în curând proces de presă. Fișica guvernamentală *Kolosdar* adăa anume, evident dela procurorul din Cluj, că pentru un articol mai recent, publicat în *Kronstädter Zeitung* contra proiectului de maghiarizare a comunelor, procuratura din Cluj a pornit deja proces de presă.

Pe cât știm, acesta e *primul cas*, că unui ziar săses *i-se întentează proces politic*. Deci un argument mai mult, pentru abandonarea amărutei politici săsești de oportunitate!

Secția Ligei din Ploiești și-a ales în adunarea sa de Duminecă noul comitet de acțiune, compus din următoarele persoane:

Bucur Spirescu, Dimitrescu-Agraru, A. Șulufiu-Odrăpășanu, I. Baica, Orufescu, E. Ludwig și Nedelcovici.

Calea ferată Sibiu—Vințul-de-șos cu ziua de astăzi 25 l. c. se va da circulațiunei publice.

Ca la ei acasă. Drapelul continuând cu înregistrarea „încălțării ungurești” în România, spune: „La Mușă-mare, în județul Buzău, o companie ungurească exploatează mai multe păduri. Această companie a crezut de cuviință să se sustragă ori-cărui control al autorităților noastre și a mers până a aduce poliție ungurească pe pământul românesc. Dacă o ceartă, un delict sau o crimă se comite de către unul sau mai mulți din numeroșii lucrători dela această exploatare, vinovații sânt arestați și cercetați, pe teritoriul nostru, de poliția ungurească a companiei, și apoi trimiși spre judecare peste graniță”.

Pentru frații macedoneni. *Librăria fraților Șaraga* din Iași a pus la dispoziția administrației *Gazetei Macedoniei* 1000 de cărți didactice, ear librăria *Maximovici*, tot din Iași, a pus la dispoziția aceleiași administrații 500 volume, spre a fi distribuite școalelor primare ale Eforiei din Macedonia. Eforia centrală din Bitolia, luând cunoștință de acest nobil ofert, a mulțumit în „*Gazeta Macedoniei*” cu datul 9/21 Noemvrie domnilor donatori pentru nobila lor faptă și i-a asigurat de o vie recunoștință.

Pentru catedra română dela universitatea din Budapesta s'a publicat zilele acestea concurs în foia oficială. Emolumentele acestei catedre sânt, pentru un profesor ordinar 3000 fl. salariu anual, 300 fl. cvinevenalii, 800 fl. bani de cuartir, ear pentru un profesor extraordinar 2000 fl. salariu anual, 200 fl. cvinevenalii și 600 fl. bani de cuartir. Concurența trebuie să-și numească etatea, confesiunea, studiile ce-au făcut și activitatea literară. Petițiile sânt a se adresa la decanatul facultății filosofice din Budapesta până cel mult în 20 Dec. n., a. c.

Broșură contra lui Baden. Deputatul ruten *Okunevsky*, reprezentant în reichsrath al unui cerc galician, a scos o violentă broșură contra lui Baden. Broșura, semnată de 79 deputați ai reichsrathului, acuză ministrul austriac de săngerosele pretrecute cu prilejul alegerilor în

ale svedian la Roma. Se în luna viitor, regele *Oskar* al Suediei va vizita Roma, unde va petrece cu împăratul german, în scop de a face cercetări bibliotecă și muzeu de anticități

Demonstrație anti-maghiară.

Elevii institutului pedagogic sârbesc din Zombor s'au pus de câteva zile în grevă contra profesorului de limba maghiară Radics, un reneat ultra-șovinist. Greviștii, vr'o 50 la număr au declarat că nu vor cerea prelegerile până-ce le va mai fi profesor Radics. Corpul profesoral i-a amenințat cu relegate.

Teran din viță de prinț. Un nepot al unui anumit Naundorff, care se pretindea a fi fiul lui Ludovic XVI și care a purtat toată viața numele de Ludovic XVII, se va fusura în curând.

El se numește August Ioan de Bourbon și locuiește la Lunel în Franța într-o mică proprietate, pe care cultivă viță și alte căror produse le vinde ca ori-ce vulgar viticultor.

El trebuie să se căsătorească cu o modestă țărăncă anume Madelena Cuille. Unchiul său, Ludovic Carol de Bourbon, moștenitorul direct al lui Naundorff, i-a dat autorizația la această căsătorie.

Proces între literați. Un cas nou-stim de proces între literați s'a petrecut de curând. Un publicist, poate de necaz pentru concurența ce i-se făcea, a denunțat opera unui coleg înaintea tribunalului ca imorală. Tribunalul, care mai înainte nu se ocupase de loc de această carte, și poate că nu s'ar fi ocupat nici-odată, a trebuit să înceapă un proces în contra ei. Faptul a produs o vie excitație în tabăra literaților, și doi literați, Otto Julius Bierbaum și Julius Meier Graese au avut ideea se facă o anchetă. Ei au adresat tuturor literaților din Germania cererea:

Care e părerea voastră cu privire la denunțarea tribunalelor, în lucruri de artă, în general; și în special cu privire la usul ei ca armă în contra colegilor? Ancheta a reușit în sensul că aproape toți au răspuns; dar părerile sânt foarte diferite, și aproape toate condamnă pe domnul Münchhausen, denunțatorul. Cartea denunțată și autorul ei, Dehmel, a profitat mult din această reclamă judiciară, căci i-s'a făcut o puternică reclamă gratuită și acum opera se vinde ca pâinea caldă.

Isprăvile unui elefant. La o meșerie dintr'un bălciu american undom și-a apropiat țigara de nasul elefantului, care s'a spărit înfrățita, că a apucat cu trompa pe acel dom și l-a aruncat cu așa putere în sus, încât omul a trecut prin pânza meșeriei și a căzut în baraca de-alături a unui cofetier. Elefantul, spărit în urmă de țigetele spectatorilor, a dăruit stălpilor meșeriei și pânzele de sus au acoperit pe cei cari se aflau înăuntru; în vremea asta, toate celelalte animale sbierau sau urlau.

Și-a vândut din piele. Într-o tinerii soldați cari au fost chemați deunăzi la corpul de armată din Paris, pentru exerciții, e unul, anume Lucas, de meșerie infirmier de spital, care și-a vândut o bucată de piele. Faptul s'a petrecut astfel. Într-o victimă dela bazarul de caritate era și o fată bogată, care suferise arsuri la sîn. Doctorii, ca s'o scape, au hotărât să-i taie de tot sînul, însă le trebuia o bucată de piele luată dela o ființă vie omenească, pentru a acoperi locul tăieturii. Dinții au găsit atunci pe Lucas, care și-a vândut din piele. Fata a scăpat.

S'a perdut dela gară până în Piața-mică un broș de aur cu pietriș vinete. Afătorul este rugat a-l duce d-șoarei Benedek, casieră dela stațiunea gării ferate din loc.

Știri mărunte. La Iași și Galați încă bătne febra tifoidă, dar nu atât de violent ca la București.

— La *Pacek* fabrica de zahăr a fost total nimicită de foc; pagubele 2 milioane florini.

— La *Galați* un incendiu năprasnic izbucnit zilele acestea a cauzat daune foarte mari.

— La *Zagrab* majorul de gardă pensionat *Novakovic Gyurajofski* a donat 10.000 fl. pentru mensele academice a universității croate.

— În *Meszeghegy* hoții necunoscuți au furat husearilor din casarma locală haine și obiecte de preț.

— La *Sofia* s'a des-șis zilele acestea o bancă rusească, filială a băncii din Kiev; preșenți toți ministrii bulgari.

ECONOMIE.

Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului.

Raportul comitetului pe anul 1896.

(Urmare.)

Mașina de sămănat, proprietatea școalei de instrucțiune desființată, a fost folosită de mai mulți membri în mod gratuit.

Din prețul vitelor de rasa „*Pinzgau*”, rata a III-a și ultimă cu fl. 2131.49, ce decăzuse la 1 Iulie 1896, s'a sosit la 31 Decemvrie 1896. Despre modul întru-bușințării sumelor, cruțate din interesele acestor sume, după-ce vom fi încasat și puținele restante dela cumpărători, nu vom întârzia a raporta onorabilei adunări generale.

Din lipsa recoltei de prune, *cup-torul de uscat poame sistem „Cazenille”*, în 1896 nu a fost folosit.

Chestiunea „*Cum se se facă un manual asupra agriculturii, manual potrivit trebuințelor și înțelegerii țăranilor noștri*”, se numără între agendele ce preocupă comitetul D-Voastră.

Câte un exemplar din *statutele Reuniunii și tovărășiilor agricole* am pus la dispoziția celor interesați din Dobra, Cernăuți, Codlea, Vinerea, Orăștie, Vascău (Biharia), Abrud (unde s'au trimis și statutele Raiffeisen) și Racovița, cu scop de a ușora înființarea de asemenea instituțiuni.

Onorabilul institut de credit și economii „*Albina*”, a binevoit a ne pune la dispoziție și în anul 1896 un ajutor de fl. 100; mai departe onorabilul magistrat orașenesc din loc, ne-a dăruit 30 exemplare din broșura, ce tractează despre forma exterioară a vitelor, de *Makoldy*, cu scop de a se distribui în mod gratuit între membri.

Dintre publicațiunile noastre din 1896 amintim: Rescriptul ministerial relativ la folosirea vitriolului de aramă (din Zlatna), contra galbinării viței americane; statutul despre măiestrul de câmp; rescriptul ministerial, ce tractează despre reducerea prețului pieilor vitelor înferate cu ferul pe șolduri; ordinațiunea ministrului de agricultură, de interne și comerț în cauza art de lege 46 din 1895, referitoare la oprirea falsificării articolelor economice; rescriptul ministerial relativ la vânzarea viței americane; statutul comitatului Sibiu despre prăsila de vite cornute, porci și oi; rescriptul ministrului de agricultură, prin care, celor daunați prin grindină, li-se fac relaxări din dare; rescriptul aceluiași minister referitor la instituirea a 9 inspectorate districtuale în afaceri de prăsila vitelor, etc. etc.

Afaceri interne.

Cu privire la *afacerile noastre interne*, ne permitem a Vă relata, că comitetul în decursul anului 1896 a ținut în total 8 ședințe, în cari s'au rezolvit 143 obiecte (la protocolul de exhibe au intrat 177 piese).

În anul 1896 am avut durerea a constata trecerea la cele eterne a membrului ordinar: *Constantin Simțion*, paroch în Sadu, *Dumitru Răsoiu*, comerciant în Seliște, *Nicanor Frateșiu*, asesor consistorial pensionat în Bacifalu; *Ioan Cașolțan*, notar în Lancrăm, *George Beou*, notar în Rodu, *Nicolae Rechișan*, paroch în Gales, *George Șandor*, proprietar în Cuesdiu, apoi a membrului ajutor *Petru Vecerzan*, econom în Fofeldea și *Mihailă Bucur I. Simeon*, econom în Lancrăm, și mai pe sus de toate, la 4 Maiu n. c. cruda moarte a răpit din mijlocul nostru pe vrednicul *vice-president Iosif Pop*, care cu deosebit interes a conlucrat alături de noi la realizarea scopurilor urmărite de Reuniunea noastră. În semn de adânc regret comitetul D-Voastră a asistat la înmormântare, a depus o coroană pe cosciugul decedatului, ear' presidentul D. Comșa, printr-o cuvântare mișcătoare a arătat meritele, ce și-le-a câștigat pentru Reuniunea noastră.

Numărul total al membrilor, conform consemnării de sub II. este: 1 membru fundator; 1 onorar; 12 pe viață (membri înscrși în 1896 sânt: dl *Dr. Ioan Mihu*, avocat în Orăștie și „*Proprietarii din Mohu, părași la fondul înființat din arănda pășunatului*”); 439 ordinari; 49 ajutători; în total deci 488 membri. Tot la acest loc ținem a aduce cuvenita recunoștință pentru ajutorul oferit de distinsul prim-pretor al Sebeșului-săsesc dl *A. Dörr* și Seliște dl *P. Drăghici*, la încasarea taxelor dela membri cu locuința în cercurile pretoriale respective.

(Va urma.)

Mai nou.

Românii și Sașii.

Prin Sibiu se vorbește, că mulți alegători Români vor să participe la adunarea de Duminecă a Sașilor. Se zice, că Sașii ar vedea *bucuros pe alegătorii români*. În cazul acesta, fiind vorba de a protesta contra maghiarizării, într'adevăr, n'ar fi de excepționat, ca Români să se alăture la protestul Sașilor.

Bataie în parlament.

În sfârșit s'a întemplat și bataie în reichsrath-ul din Viena. Ședința de ieri a fost o adevărată încăierare din care au ieșit mai mulți răniți. *Schönerer* a luat clopoțelul din mână președintelui și l'a aruncat în mijlocul salei. S'a făcut o bataie. *Schönerer* a fost trântit la pământ.

Redeschizându-se ședința Wolf a smuls eară clopoțelul, non, din mână președintelui.

S'a făcut de nou bătaie între deputați și servitori. Wolf a fost strins de gât de către *Adelhofer*. Contele *Vetter* a versat apă pe cei încăierați. Deputatul *Pfersche* și-a scos cuțitul. *Gessman* e tăiat la mână. Scandalul e complet.

Bibliografie.

Exercițiile gimnastice în școalele elementare române. A apărut o broșură cu acest titlu ca *manuducere la tractarea exercițiilor gimnastice* de Iosif Aron, învățator. Reaparire din ziarul „*Tribuna*” an. II (1885) nr. 88—96 Brașov, — Tipografia Ciurcu et. comp. 1897. Se poate comanda dela librăria noastră și dela Ciurcu, în Brașov, cu prețul de 15 cr. O recomandăm în atențiunea învățătorilor.

Seminarul român din Lipsa. Ar apărut al IV-lea raport al vesticului seminal filologic de conștientizarea zelosului: profesor *Dr. G. Weigand*, sub următorul titlu:

„*Vierter Jahresbericht des Instituts für rumänische Sprache zu Leipzig*. Herausgegeben von dem Leiter des Institut *Dr. Gustav Weigand*. Leipzig, Joh. Ambrosius Barth. 1897—8° X+336 pag.”

Voluminosul raport cuprinde: Prefață și raport anual de *Dr. Gustav Weigand*.

Formarea singularului — de *Ernst Baemeister*.

Starea actuală a formării pluralului în limba daco-română de *Hermann Thalmann*.

Codicele Dimonie de *Dr. G. Weigand*.

Întrebuintarea lui „pre” la acuzativ (continuare din anul trecut) de *St. Stinghe*.

Dialectele de pe Criș și Murăș de *Dr. G. Weigand*.

Sosiți în Sibiu.

În 23 Nov. n. 1897.

Hotel „*Imperatul Romanilor*”: C. Winkler din Triest, Remenyik din Brașov, G. A. Schneider din Cluj, B. Singer, Grünberg, A. Grünwald, Fisoler, Guttmann, F. Figuli S. Stolz din Viena, Th. Krauss, A. Csokay, B. Weiss, L. Berger, S. Fuchs din Budapesta, comercianți; E. Fischer, voiajor din Oradea-mare.

Hotel „*Neurhrer*”: E. Stern, St. Pelekan, voiajori din Brașov; Dr. Perl, dentist din Hnedoara; S. Rosenthal, comerciant din Viena.

Hotel *Melzer*: G. Cristea, inginer din Greblești; V. Maehat, notar, I. Grigoriu, privatier din Făgăraș; I. Roth, privatier din Bănat.

Hotel „*Habermann*”: F. Thalmann cu soția, preot din Raciș; M. Andras, curelar din Rimnic.

Mulțumită publică

domnului Franz Wilhelm, farmacist în Neunkirchen, Austria-de-jos, inventatorul teiei de curățirea sângelui anti-reumatic și anti-artritic. Curațitor de sânge pentru podagră și reumatism.

Dacă pășesc în publicitate, o fac pentru-că mai întâiu lui țin de datorie a exprima dlui *Wilhelm*, farmacist în Neunkirchen, cea mai sinceră mulțumită, pentru serviciile, ce mi-le-a făcut teea sa curățitoare de sânge în durerile mele reumatice, și apoi a face atenți și pe alții, cari sufer de această boală, asupra acestei teie excoente. Nu sânt în stare a descrie durerile ce m'au torturat în decurs de 3 ani, la ori-ce schimbare de timp, de cari nici medicini, nici folosirea băilor de pucioasă din Bănen lângă Viena, nu m'au putut scăpa. Mă tăvăleam în pet nopți întregi fără somn, apetitul imi scădea văzând, proștișpani răs și întreaga puterea corporală imi scădea. După o folosire de 4 săptămâni a numitei teie, nu numai am scăpat cu totul de dureri, și sânt liberă și acum după-ce nu o mai folosesc de 6 săptămâni, dar întreaga stare sănătății mi-s'a îmbunătățit. Sânt convinsă, că fiecare, care va lua refugiu la această teie contra acestor fel de boale, va binecuvânta ca mine pe inventatorul aceleia, dl *Franz Wilhelm*.

Cu distinsă stimă:

contesa Butschin-Streitfeld, soție de vice-colonel.

Deposît en gros în Sibiu la domni: J. B. Misselbacher sen., F. A. Reiss, J. C. Molnar. [2065] 4—12

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 23 Nov. n. 1897.

Săminte	Calitatea	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea	Prețul per 100 chilo
	de la	până	de la	până
Grâu				
Bănățenească vechină	75	—	76	—
Grâu dela Tisa	75	12 25	76	12 5
Grâu „Pesta”	75	12 30	76	12 55
Grâu de Alba-Rog	75	12 40	76	12 60
„Bacia”	75	—	76	—
Grâu ung. de Nord	75	—	76	—

Săminte, vechi ori noue	Calitatea	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea	Prețul per 100 chilo
	de la	până	de la	până
Săcară	70—71	8 5	8 6	—
Ore	de nouă	5 8	6 15	—
„	de vînt	6 30	7	—
„	de ber	7 50	9	—
Ovăș	—	6 40	6 50	—
Cucuruz (porumb)	—	4 90	5	—
„	de alt-șau	4 5	4 9	—
Meiu	—	4 75	5	—
Hrîșcă	—	—	—	—

Grâu	Sept.-Oct.	Prețul per 100 chilogr.	Grâu	Sept.-Oct.	Prețul per 100 chilogr.
„	Sept.-Oct.	12 07	„	Sept.-Oct.	12 19
„	Sept.-Oct.	5 49	„	Sept.-Oct.	5 51
„	Sept.-Oct.	6 58	„	Sept.-Oct.	6 58

Produse diverse	Prețul
-----------------	--------

Săm. de trif.	Lucernă ungurească	—
„	roșie	—
Oleu de rap.	rafinat	—
Una. de porc	dela Pesta	68 50
„	dela țeară	—
Slănină	svântă	60 50
„	afumată	61 —
Său	—	—
France	—	—
Lietar	alavon nou	—
„	bănățenească	—
Miere	brută	—
„	galbină străcurată	—
Ceară	de Rosenau	—

Cursul pieței din Sibiu.

Din 23 Nov. n. 1897.

Hârtie-monetă română	Cump	9 46	vând	9 51
Lire turcești	—	10 60	—	10 68
1/2 Imperiali	—	9 30	—	9 40
Buble rusești 100 l.	—	127 30	—	128 30
Galbeni	—	5 61	—	5 68
Napoleon-d'ori	—	9 49	—	9 54
„ (rusești)	—	—	—	—

Bursa de Budapesta.

Din 23 Nov. n. 1 27.

Renta de aur ang. 6%	—
„ „ „ 4%	—
„ „ val. cor. 4%	100 25
Imprumutul căilor ferate ung.	121 50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	122 50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	102 —
Bonuri rurale ung.	98 —
„ croate-slavone	99 —
Obligațiunile desp. regalilor	101 50
Imprumut cu premiu ung.	156 —
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	140 —
Renta de hârtie austriacă	102 50
„ de argint austriacă	102 25
„ de aur austriacă	128 50
Losurile austriace din 1890	160 50
Acțiunile băncii austro-ungare	955 —
„ de credit ung.	—
„ de credit aust.	—
Scrisuri fonciare ale institutului de credit și economii „Albina”	102 —
Argintul	5 70
Galbeni imperiațiști	5 66
Napoleon-d'ori	9 51
Mărci 100 imp. germane	58 80
London 10 Livres sterlingi	119 80

Bursa de Viena.

Din 23 Nov. n. 1897.

Renta de aur ung. 6%	123 20
„ „ „ 4%	100 —
Renta ung. v. c. 4%	100 —
Imprumutul căilor ferate ung.	122 —
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	101 75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	121 60
Bonuri rurale ung.	98 —
„ croate-slavone	99 —
Imprumut cu premiu ung.	156 —
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	100 —
Renta de hârtie austriacă	102 4
„ argint austriacă	101 8
„ aur austriacă	123 8
Losuri austriace din 1860	160 2
Acțiunile băncii austro-ungare de credit ung.	955 —
„ „ de credit austr.	—
Argintul	5 6
Galben împărțitești	5 6
Napoleon-d'ori	9 5
Mărci 100 imp. germane	52 8
London 10 Livros sterlingi	119 8

„THE GRESHAM“ societate engleză pentru asigurarea vieții, în Londra, (intemeiată la 1848).

Dela 1 Sept. a. e. a introdus metoda nouă de

asigurare hipotecară,

care face posibilă fiecărui proprietar de pământ ori de casă, al cărui imobil e îngreunat cu împrumut hipotecar, ca prin contractarea unei atari asigurări de împrumut hipotecar în schimbul unei bagatele taxe să asigure familiei sale favorul, că în cazul dacă ar muri ori-când în decursul termenului de soluție a împrumutului, proprietatea îngreunată cu împrumutul hipotecar se rămână liberă de ori-ce însărcinare familie.

Prin contractarea unei atari asigurări în schimbul unei taxe anuale foarte neînsemnate Societatea ia asupra-și obligațiunea, că în cas de moarte a contractantului, ce ar obveni, ori-când în marginile termenului de plată a împrumutului hipotecar, se plătească numai decât suma care îngreunează proprietatea la institutul, care a dat împrumutul și se pună familia în posesiunea acelei proprietăți eliberate de datorie.

La contractarea acestei asigurări e cu totul indiferent, că oare împrumutul datorează de acum, ori e indiferent pentru-că taxa anuală se socotește numai pentru timpul restant.

Condițiile sunt clare și ușor de priceput pentru ori-cine. Procedura de contractare nu-i îngreunată cu nici o greutate.

Informații mai detaliate dă:

Szepessy Lajos,

representantul pentru Ardeal al secțiunii hipotecare a societății engleze pentru asigurarea vieții „The Gresham“.
Cluj, Trencsén-tér Nr. 1, (casa proprie).

Cea mai nouă și cea mai bună
hârtie de țigarete și tuburi

„EDISON“

care întrece toate fabricatele de până acum în privința bunătații și fineței.

[1875] 16—30

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Însoțirile de credit

împreună cu

însoțiri de consum, de vânzare, de vieri, de lăptări etc. și instrucțiuni trebuincioase.

Îndreptare practică

pentru

îndreptarea și conducerea de astfel de însoțiri de

F. W. RAIFFEISEN.

Edițiunea a V-a.

Traducere autorizată de

Dr. Aurel Brote,

directorul băncii gen. de asigurare m. „Transilvania“

EDITURA

„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibului“.
(280 pagini mari).

Cartea costă 80 cr. (cu porto postal 90 cr., recomandată 1 fl.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu.

A apărut și se află de vânzare la Librăria „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Un capitol din excelentul volum

„Paradoxe sociologice“

de

Max Nordau

REPRIVIRE

Traducere

de

Rosmarin.

În acest capitol autorul descrie și combate frivolitatea lumii așa numite „mondaine“ și-i alimentează optimismul cu o reprivire asupra progresului, ce omenimea a făcut pe toate terenele științei.

Acest capitol stă cu vrednicie alături de cel despre „Naționalitate“, și e tot așa de frumos tradus, într-un limbaj dulce, ce reține toate finețurile originalului.

Prețul broșurei este 20 cr.

Două cărți folositoare

pentru țăranul român

au apărut tocmai și se află de vânzare în librăria „Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu, strada Poplăcii 15:

INDREPTAR PRACTIC

IN

ECONOMIA RURALĂ

compus de

cel 12 preoți întemnițați în Cluj.

Prețul 1 fl. v. a.

COMASĂRILE

de

Elia Dopp.

Prețul 40 cr. v. a.

Pentru porto postal câte 5 cr. mai mult.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

An eșit de sub tipar și se află de vânzare:

Chestiunea

Română

în Roma.

—

Conferența

domnului

Roberto Fava.

Prețul numai 20 cr.

Noutăți musicale.

La librăria „Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare următoarele piese pentru voce și piano.

	Gr. VII.
Alexandrescu Ernest I.	1.—
„Nu înțeleg“	1.—
„Pictorial“	1.—
„Un fir electric“	1.50
Belortu D. C.	1.—
„L'Affection“, polca franceză pentru piano	1.—
„De Braila à Gènes“, galop pentru piano	1.—
Burlan Ioan D.	1.—
„Sărba Bucureștenilor“, pentru piano	1.—
„Sărba Bucureștenilor“, pentru voce și piano	1.—
Cristide Dimitrie St.	1.50
„Didi“, polca mazuca pentru piano	1.—
„Isvorul“, romanță pentru voce și piano	1.—
„Liniste“, vals pentru piano	1.—
Cirilo Alphonse	1.50
„Am plâns“, romanță pentru voce și piano	1.—
„Singurătatea“, romanță pentru voce și piano	1.50
„Claire“, polca pentru piano	1.—
Decker Carol	1.—
„Institutele-Unite“, vals pentru piano	2.—
Dimitrescu Const.	1.—
„Sărba Bucureștenilor“, pentru piano	1.—
„Sărba Mirilor“, pentru piano	1.—
Fotino Gh.	1.50
„Fiblenul Marș“, pentru piano	1.—
„Surorile Hora“, pentru piano	1.—
Ionescu G.	1.—
„Elisa“, polca franceză pentru piano	1.—
Kneisel Anton	1.50
Lutz Mayer	1.—
Margaritescu Michel	1.—
Mironescu Mathilde	1.50
Moinaru Costache	2.—
Nitescu P. G.	1.—
Ochialbi G. N.	1.50
„Hora intrării“, pentru piano	1.—
„Hora Margareta“, pentru piano	—50
„Hora țărănească“, pentru piano	—50
„Hora ovreicuța“, pentru piano	—50
„Hora nebună“, pentru piano	—50
„De te-ar prinde neica în crâng“	—50
„Hora Ochialbi“, pentru piano	—50
„Hora nopții“, pentru piano	—50
„Sărba oltenească“, pentru piano	—50
„Hai Cristele“, pentru piano	—50
„Hora luncei“, pentru piano	—50
„Hora Floreasca“, pentru piano	—50
„Hora Zuralia“, pentru piano	—50
„Ca la ușa cortului“, țigănească pentru piano	—50
„Hora Aurora“, pentru piano	—50
„Hora ochesica“, pentru piano	—50
„Hora frunza“, pentru piano	—50
„Flori în vale“, polca mazuca pentru piano	1.—
„Toujours avec argent“, polca franceză pentru piano	1.—
„La blonde“, polca mazuca pentru piano	1.—
„Turda“, marș patriotic	1.—
„Hora Reginei“	—50
„Sărba păpușelor“	—50
„Marș turcesc“	—50
„Pune talpa la pământ“, brân pentru voce și piano	—50
„La belle Alexandrine“, mazuca de salon	1.50
„Souvenir de Focșani“, polca mazuca	1.—
„Pensées de Printemps“, Morceau de salon	1.50
„Kreutz-Polca“, original	1.25
„Doina Jiului“, pentru voce și piano	1.50
„E greu să uiți“, romanță pentru voce și piano	1.50
„Te iubesc“, romanță pentru voce și piano	1.—
„Cecilia“, vals pentru piano	2.—
„Pe aripile amorului“, vals pentru piano	2.—

„Veselia română“,

colecțiune de piese alese, pentru voce și piano.

Nr. 1. Raynald L.	„Vinul de Cotnari“, vals cânt. cu cuvinte rom. și fran.	1.—
2. Sayers Henry L.	„Tararabum-der-é“, cânt. cu cuvinte românești și franțuzești	1.—
3. Fillorea Al.	„Imnul școlarului“, pentru 3 voci și piano	1.—
4. Alexandrescu Er. I.	„Nu înțeleg“, romanță	1.—
5. Moniuszko	„Cosacul“, cântec polonez, cu cuvinte române	1.—
6. Vargă F.	„Mustăți“, polca cu cuvinte române și franceze	1.50
7. Mureșianu A.	„Deșteaptă-te Române“, cântec patriotic	1.—
8. Dorianu I.	„Liliacul alb“, cu cuvinte române și franceze	1.50
9.	„E ahi iubirea“, cantonetă pentru voce și piano	1.50
10. Denza L.	„Ochi albaștri“, cu cuvinte române și italiene	1.50
11. Cuna L.	„O dragă Margaretă“, cuvinte de I. Dorianu	1.—

Noutăți apărute în urmă.

Burlan I. D.	„En Vogue Quadrille“	1.50
Capșa M.	„Nunta de argint“, marș	1.—
Cirilo Ant.	„Intermezzo“, pentru piano	1.—
Dimitrescu C.	„Les fleurs de Mai“, valse	2.—
Ivanovici	„Sărba oficerilor“	1.—
Kaps C.	„La fille du Marin“, valse	2.—
Lowthian	„Daisy Bell“, valse (All Right)	1.50
Pursh O.	„Veneția“, vals	1.50
Volstedt	„Nunta de argint“, vals	2.—
Voreas D. D.	„Lustige Brüder“ (Frații veseli), vals	1.—
Wagner F.	„In fânul de curând cosit“, romanță	1.—
Wiest Louis	„Privighetoare“, de peste Olt, potpourri național Nr. 1/2 a	2.—
Nr. 12. Zeller	„Nu s'apărat“, Sei nicht böse, cuvinte de Dorianu	1.—
13. Gozlan	„Vinsul“ (Le rêve), romanță, cuvinte de Dorianu	1.50
14. Dumitriu	„Cât te-am iubit“, romanță	1.—
15. Dorianu	„All Right“, cuvinte române și franceze	1.—
16. Dumitriu	„Sărba lui Zărelea“, cu cuvinte	1.—
17. Dorianu	„La tine copilă dragă“, romanță	1.—
V. Hugo	Poesie, cuvinte de I. Dorianu, „Anbade“ (albadă)	—75
I. Dorianu	„Prin flori și floricele“, romanță	—50
I. Villacrosse	„De ce mi-ai zis odinioară“, romanță	—75
Radu D. Rosetti	„E vr'un loc uitat de oameni“, reverie pentru voce și piano	—75
I. Paschill	„L'Amitié“, vals	1.—
R. van Saanen	„Doina codrului“, cuvinte de M. Eminescu	—75
Ioan D. Burlan	„Amintiri din Breasta“, sărba pentru piano	—50
I. Braunstein	„Rêve de Matelot“, vals pentru piano	1.—
G. Vasilin	„Freamătul Zăvoaiului“, horă	—75
C. Felix	cuvinte de I. Dorianu, „Vals conjugal“, pentru voce și piano	—50
I. Paschill	cuvinte de I. Dorianu, „Așa mi-e scris“, romanță pentru voce și piano	—50
F. Domier	„Soirées de Bucarest“, vals	1.50
B. Cirilo	„Emilie“, polca-mazur pentru piano	—
D. D. Voreas	„Mignon“, polca-mazur	—
S. Dicker	„Punct și virgulă“, polcă pentru piano	—
N. Polizo-Micșunesti	„Douce Souvenance“, vals	—
Al. G. Ciurea	„Ferdinand-Marș pentru piano	—

Declarațiune publică!

Subscribul institut artistic pentru portrete, pentru a preveni neplăcutile abuzuri ale pictorilor și excelenți artiști de portrete și spre a-l pute ocupa și mai departe a hotărâ a abize pe un timp scurt și numai până la revocare a resigna de orice folos sau câștig.

Noi liberăm

pentru numai 7 fl. 50 cr.

ceea-ce constituie numai jumătate din spesele reale de efectuare

un portret în mărime naturală

(bust)

în rame admirabile, elegante, stil baroc, negru-aurit,

a cărui valoare reală e de cel puțin 40 fl.

Cine dară dorește să comande portretul seu, ori al soției, copiilor, părinților, rudenilor, ori al altor iubiți ai sei, chiar și al rudenilor și amicilor de mult repași, nu are decât să trimită fotografia aceluia, nu impoartă în ce poziție, și în 14 zile primește un portret, de care de sigur va fi surprins și răpit.

[1971] 9—20

Cuția la portret se va socoti în prețul cumpărării.

Comandele la care se adaugă fotografia, ce se va retrimite neatinsă dimpreună cu portretul, se primesc numai până la revocare pe lângă prețul de mai sus trimis înainte ori cu rambursă, la

„Kosmos“,

institut artistic de portrete, Viena, Mariahilferstrasse 116.

Pentru executarea cea mai excelentă, conștientă și pentru asmenarea cea mai fidelă a portretului cu originalul se dă garanție.

Mulțime de scrisori de recunoștință și mulțumită stau deschise spre privire ori-cui.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

A apărut și se află de vânzare:

„Călimdarul Poporului“ pe 1898.

Anul XIII.

Cel mai lătit și cel mai ieftin călimdar românesc.

Raportul despre „mișcarea literară la noi“ al comitetului „Asociațiunii“ a numit

„Călimdarul Poporului“

„excellent“.

Anul trecut a apărut în 5000 exemplare și prin Ianuarie 1897 nu s'au mai găsit nici un exemplar. Mulți, cari au comandat târziu acest călimdar nu l-au mai putut ave.

Grăbiți deci! — grăbiți a vă cumpăra din vreme

„Călimdarul Poporului“ pe anul 1898.

Costă numai 20 cr.

deși e tot așa de excelent, ba încă mai îngrijit și mai frumos, decât până acum.

În estan „Călimdarul Poporului“ are un conținut literar mult mai bogat ca în anul trecut — și pe lângă aceea — șese ilustrațiuni.

Grăbiți a vi-l procura. Mai ușor e a adauge prețul la renoirea abonamentului. Cu posta trimis costă cu 5 cr. mai mult.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.